

Indledning: biografier og livshistorier i religionsvidenskaben

Forarbejdet til dette temanummer af *Religionsvidenskabeligt tidsskrift* om biografier og livshistorier i religionsforskning går langt tilbage. Idéen om at arbejde med biografisk materiale og det at reflektere over biografiers betydning for religionsvidenskaben strækker sig for os over flere år. Det er et emne vi flere gange har drøftet og siden er vendt interesserede tilbage til. Det er også et emne der nærmest har pånødet sig ved at dukke op flere og flere steder, da først opmærksomheden var blevet vakt.

Selve anledningen for temanummeret var en workshop afholdt på Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet, i december 2024 med støtte fra Instituttet. Udover de deltagere, hvis arbejde optræder i dette særnummer, afholdt professor emerita Birgitte Possing et indledende oplæg, der på baggrund af hendes omfattende forskning i biografigenren satte en teoretisk ramme for workshoppen, der også viser sig i flere af artikelbidragene. Vi vil derfor gerne rette en stor tak til Birgitte for hendes deltagelse i workshoppen og generøse faglige bidrag derpå både gennem oplægget og hendes engagerede bidrag til diskussionerne.

I artiklen "Hagiografien som en særlig genre inden for religionsvidenskaben – med 'Hugging Amma' (f. 1953) som eksempel" undersøger Marianne Qvortrup Fibiger den kvindelige guru Amritanandamayi (f. 1953), også kendt som "Hugging Amma", og den hagiografi-produktion der finder sted omkring hende og som hun selv præger igennem hendes selvfremstilling. Fibiger skelner i artiklen mellem den historiske og den nutidige hagiografi, samtidig med at hun anskuer begge former som væsentlige kilder til det religionsvidenskabelige studie af levet religion.

Lisbeth Mikaelssons artikel "Biografi: en nøkkelsjanger i kristendommen" analyserer kristendommen som en biografiproducerende religion, der er forankret i fortællingen om Jesu liv og dennes eksemplaritet og virkningshistorie. Med afsæt i evangeliernes skildring af Jesus anskuer Mikaelsson kristendommens antropocentrisme og missionerende tendens. Gennem en undersøgelse af norsk missionslitteratur viser Mikaelsson, hvordan disse tekster resonerer evangelierne og missionsbefalingen og dermed reproducerer kristendommens biografiske elementer som strukturerende rammer både for individers konkrete livsførelse, men også og især for deres livsskildringer.

Andreas Bandaks artikel "Procedurer for Livsfremstilling: Sankt Thérèse af Lisieux og Den Lille Vej", angår den franske skytshelgen Sankt Thérèse of Lisieux (1873–1897), hvis selvbiografi og relikvier bliver ved med at bruges i katolsk religiøs didaktik. Ban-

dak forklarer hvordan den uskyldige, barnlige fromhed som præger Thérèses livshistorie, har attraheret mange følgere, men fokuserer særligt på den pilgrimsfærd i Norden som blev arrangeret for Sankt Thérèses (og hendes forældres) relikvier i 2018. Især fremhæves en prædiken der blev holdt i København i den forbindelse, hvor den 'historiske' dimension af dette besøg blev fremholdt – noget som Bandak analyserer ved at bruge begrebet *historiopraxy*.

Vi håber at temanummerets artikler kan bidrage til en øget interesse for de potentialer og udfordringer som er knyttede til biografiske metoder og materialer inden for religionsvidenskaben.

Erik Sporon Fiedler, postdoc, ph.d.

Religionsvidenskab, Institut for tværkulturelle og regionale studier, Københavns Universitet

Simon Stjernholm, professor, ph.d.

Religionsvidenskab, Institut for tværkulturelle og regionale studier, Københavns Universitet